

NEDELJA

30. maj 2014.

IMAJU LI TEŽINU REČI ODLAZEĆIH IZ EC?

[OVDE](#)

PRAZNE PRETNJE?

SADRŽAJ:

NAFTA:

- EU: više od 1 mlrd.€ na dan za uvoz nafte i gasa ([ovde](#))
- Ruski, saudijski i američki prerađivači guše evropske rafinerije ([ovde](#))
- Rusija može tri decenije godišnje da proizvede 600 miliona tona nafte ([ovde](#))
- Vopak gradi skladišta goriva na Kritu ([ovde](#))
- MOL otkrio naftu u Kazahstanu ([ovde](#))
- Rosnjeft: 12 ugovora na ruskom Davosa ([ovde](#))
- Bagdad tuži Tursku zbog kurdske nafte ([ovde](#))

GAS:

- Protivurečno o rusko-ukrajinskim pregovorima o gasu ([ovde](#))
- Jacenjuk: Rusija ukrala Ukrajini gas u vrednosti od milijardu dolara ([ovde](#))
- BP ugovorio izvođače radova za deo projekta TAP ([ovde](#))
- Ulažite u američke proizvođače gasa! ([ovde](#))

POSLEDNJA VEST:

Total izlazi iz Šah Deniza?

REGION:

- Barroso pretil Bugarskoj zbog Juž. toka ([ovde](#))
- Timčenko gradi bugarski deo Juž. toka ([ovde](#))
- Gasprom: Bugarskoj najniža cena za gas iz Južnog toka ([ovde](#))
- Chevron napušta Bugarsku? ([ovde](#))
- EBRD daje 200 mil \$ OMV Petromu ([ovde](#))
- Monter – poslovi od 250 M€ u Iraku ([ovde](#))
- BH-gas: Zbog duga Sarajevogasa BiH može ostati bez ruskog gasa ([ovde](#))
- NO Ine usvojio predlog izmena upravljanja kompanijom ([ovde](#))
- Sud u Pešti odbio tužbu protiv Hernadija ([ovde](#))

ENERGETSKA ZAVISNOST

KIJEV MISLI JEDNO, MOSKVA DRUGO

Russia's Rosneft signs 12 deals with foreign firms at forum

DVANAEST UGOVORA ROSNJEFTA

Evropska komisija: EU troši više od 1 milijarde evra na dan na uvozu nafte i gasa

BRISEL – EU troši više od 1 milijarde evra na dan na uvozu nafte (300 mlrd.€) i gasa (85 mlrd.€),

što je bezmalo petina njenog ukupnog uvoznog računa, saopšteno je u sredu u Briselu tokom predavljanja nove strategije evropske energetske bezbednosti. Uvozna energetska zavisnost je u porastu od sredine 90-ih godina, rečeno je iz Evropske komisije. U 2012. EU je 88% potreba za sirovom naftom i 66% za prirodnim gasom pokrila iz uvoza. Prema podacima iz 2013. trećina EU uvoza nafte dolazi iz Rusije, 11% iz Norveške i 8% iz Severne Afrike. Između 1995. i 2012. primarna proizvodnja energije u EU smanjena je za bezmalo petinu. Proizvodnja

prirodnog gasa pala je 30%, a sirove nafte i petroleuma 56%. EU proizvodi 12% nafte koju potroši, odnosno nešto ispod 600 mten. Iz domaćih izvora pokriva 34% potreba za prirodnom gasom. **kuna**

ESAI Energy: Ruski, saudijski i američki prerađivači guše evropske rafinerije

NJUJORK - Rast globalnih energetskih kapaciteta u 2014. predvode prerađivači nafte u Rusiji, Saudijskoj Arabiji i SAD, zahvaljujući pristupu jeftinoj nafti, stoji u najnovijoj analizi Global Refining Outlook energetskog konsultanta ESAI Energy. Istovremeno izvozno orijentisane rafinerije iz te tri države oduzimaju evropskim konkurentima delove tržišta derivata u Evropi, što prerađivačima sa Starog kontinenta dodatno sužava marže i profitabilnost, konstatuje se u pregledu. Eksperti konsultanta izračunali su da će prerađivački kapaciteti u pomenute tri države biti uvećani za 1,2 miliona barela na dan (mb/d) u prvoj polovini 2014. na godišnjem (y/y) nivou i za dodatnih 600.000 b/d u drugoj polovini godine.

„Obezbeđenje jeftine sirove nafte izoluje te operatere od bilo kakvog pada rafinerijskih marži na globalnom nivou“, kaže Christopher Barber, ekspert za sektor prerade u ESAI.

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

Rusija može tri decenije godišnje da proizvodi 600 miliona tona nafte

MOSKVA – Proverene rezerve nafte u Rusiji dovoljne su za obezbeđenje godišnje proizvodnje od 600 miliona tona u naredne tri decenije, rekao je ministar prirodnih izvora Sergej Donskoj. On je u obraćanju poslanicima parlamenta u sredu rekao da je ova računica zasnovana na podatku da najpouzdanije pronađene rezerve nafte u zemlji iznose 12,5 milijardi tona, dok manje precizne studije procenjuju potencijal na 50 milijardi tona. **RIA Novosti**

Vopak čeka dozvolu sa pola milijarde evra vredan terminal za goriva na Kritu

ATINA – Holandska grupa Vopak, posle dve godine pregovaranja, podnela je molbu grčkim vlastima za gradnju pola milijarde evra vrednog terminalnog skladišta goriva na ostrvu Kritu. Atinski **Kathimerini** prenosi 27. maja da se očekuje da vlasti po skraćenom postupku razmotre ovaj zahtev. List navodi da će investicija jedne od vodećih svetskih kompanija u ovom segmentu naftne privrede rešiti

problem manjka skladišnim kapaciteta na Kritu i tom delu Grčke, posebno tokom letnje sezone. Vopak poseduje 79 skladišnih terminala u 29 zemalja, ukupnog kapaciteta preko 31 milion kubnih metara.

MOL otkrio naftu u Kazahstanu

Novo EVO gorivo
Auto prede kao maca.
EVO DIESEL, EVO 95

EKSKLUZIVNO NA MOL BENZINSKIM STANICAMA

KVALITET O KOM SE PRIČA
www.molsrbia.rs

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna kompanija MOL objavila je u ponedeljak otkriće ležišta nafte na polju Rozkovskojee u bloku Fedorovski u Kazahstanu. Zebeležen je priliv sirove nafte visokog kvaliteta od maksimalno 1.900 barela i gasa od 170.000m³ na dan. Ovo otkriće rezervi nafte nije bilo uključeno u prethodne procene resursa i rezervi, navode iz MOL-a. Kompanija dodaje da je kvantitativna procena rezervi u toku, kada će biti saopšten precizan

potencijal polja. MOL u bloku Fedorovski ima udeo od 27,5%, a partneri KazMunaiGas 50 %, i FIOC 22,5% udela.

Rosnjeft sklopio 12 ugovora tokom „ruskog Davosa“

ST.PETERSBURG - Rosnjeft je tokom minulog ekonomskog samita u St. Petersburgu potpisao 12 ugovora sa stranim partnerima, većinu sa kompanijama iz zemalja van Evrope. Sa venezuelanskom državnom kompanijom PDVSA potpisao ugovor o snabdevanju naftom i naftnim derivatima, sa mongolskim Mongolijas NIC ugovor vredan 1,3 milijarde dolara, kao i jedan ugovor sa vijetnamskom kompanijom Petrovietnam, javila je ruska novinska agencija Itar tas. Sa azerbejdžanskim SOCAR-om, Rosnjeft je dogovorio osnivanje zajedničke kompanije, koja će delovati u Rusiji i Azerbejdžanu. Saradnja je, takođe, dogovorena sa kubanskom kompanijom Union Kuba petroleo, kao i sa indijskim i Indias Videsh. Od evropskih partnera, Rosnjeft je sklopio dogovore sa norveškim Sidrilom i sa italijanskim proizvođačem guma Pirelli-jem kupovinu udela u toj kompaniji i proširenje partnerstva.

Bagdad pokrenuo arbitražu protiv Turske zbog izvora kurdistsanske nafte

BAGDAD – Iračko ministarstvo nafte zatražilo je arbitražu Međunarodne trgovačke komore (ICC) protiv Turske i njene državne naftovodne kompanije BOTAS zbog početka izvoza nafte iz

iračkog Kurdistana preko turske luke Cejhan, suprotno ugovoru između dveju zemalja. Bagdad, pored zahteva za prekid nedozvoljenog transporta, skladištenja i izvoza nafte, traži od turske strane i kompenzacije od preko 250 miliona dolara. Kurdistanska kompanija KRG je prošlog petka saopštila da je obavljen prvi izvoz (1 milion barela) njene nafte preko luke

Cejhan, tankerom za Evropu. Energia.gr

Protivrečno o rusko-ukrajinskim pregovorima o gasu

BERLIN – Moskva i Kijev su se okvirno dogovorili da ukrajinska strana plati prvu tranšu zaostalog duga za gas isporučen od novembra prošle do maja ove godine od ukupno 2,5 milijardi dolara,

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народни фронт 12, Нови Сад, Србија, 21000
Тел: +381 21 481 1549 / +381 21 481 2783 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

proizilazi iz saoptenja Evropske komisije posle trilateralnih pregovora u ponedeljak u Berlinu između ministara energije Rusije i Ukrajine i evropskog komesara za energiju Gintera Etingera. Ukrajina je spremna da prvih dve milijarde plati pre petka, 30. maja a ostatak od 500 miliona dolara do 7. juna, rekao je Etinger. Dan kasnije ukrajinski naftogaz je saopštio da „žali što realni napredak na pregovorima nije ostvaren ... zbog nekonstruktivnog stava ruske strane oko pitanja duga i cene gasa“. Ruski ministar Aleksandar Novak kazao je da, pod uslovom da Naftogaz isplati dve milijarde dolara do četvrtka, a ostatak do 1. juna, od tog meseca se obnavlja izvoz gasa u Ukrajinu, ali plaćanje ide avansno. **RIA Novosti** javlja da je Etinger podržao odluku da Ukrajina mora da plati dug. „Računi su na stolu i moraju biti plaćeni“, rekao je komesar za nemački radio

SWR. Novak je podvukao da o ceni gasa od 485\$ za hiljadu kubika (\$/1.000m³) Gasprom ne namerava da pregovara, jer je ona određena formulom iz dugoročnog ugovora. Prema ministru, ustupci na cenu mogu se dati samo preko smanjenja carinskih stopa. Prodan je, s druge strane, rekao da cena mora biti tržišna, odnosno 268.50\$/1.000m³. Etinger je predložio cenu između 200 i 400 \$/1.000m³.

Jacenkuk: Rusija ukrala Ukrajini gas u vrednosti od milijardu dolara

KIJEV - Premijer Ukrajine Arsenij Jacenkuk optužio je Rusiju za navodnu krađu 2,2 milijarde kubnih metara ukrajinskog gasa u vrednosti milijardu dolara, javljaju ruski mediji pozivajući se na agenciju **RBK-Ukrajina**. "Želimo čuti odgovor Rusije u vezi s pitanjem vraćanja Ukrajini 2,2 milijarde kubnih metara gasa koje je Rusija ukrala preko kompanije Černomornaftogas na teritoriju Autonomne Republike Krim. A to po cenama Gasproma iznosi ni manje ni više nego milijardu američkih dolara", izjavio je Jacenkuk na sednici vlade u utorak. Istu optužbu izneo je i ukrajinski predsednik Pjotr Porošenko u svojem prvom intervjuu.

BP ugovorio izvođače radova za Južnokavkasku deonicu projekta TANAP-TAP

LONDON - Najveći broj ugovora za gradnju deonice gasovoda do Gruzije, u okviru projekta

TANAP-TAP, koji će izvoziti prirodni gas iz Azerbejdžana u Evropu već je potpisan, izjavo je jedan od čelnika britanske naftne kompanije BP. Ugovori vredni 735 miliona dolara za gradnju više od 480 km gasovoda i druge potrebne infrastrukture u Azerbejdžanu i Gruziji (Južnokavkaska gasovodna ekspanzija) dodeljeni su konzorcijumu koji vode italijanska inženjerska grupa Saipem i azerbejdžanski Azfen. Gradnja treba da počne u januaru 2015, a gasovod mora biti završen 2017, kako bi prve isporuke gasa sa polja Shah Deniz II,

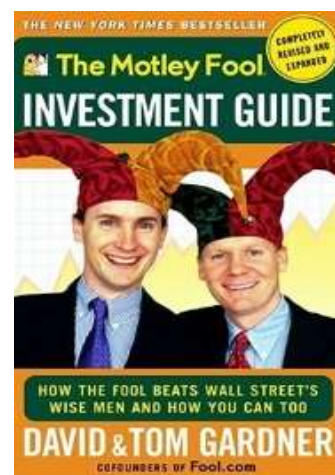
kojim rukovodi BP, mogle prema planu početi 2018. godine, javlja u četvrtak agencija **UPI**.

POSLEDNJA VEST: Total izlazi iz Šah Deniza?

BAKU – Turska državna naftna kompanija TPAO dogovorila je kupovinu udela francuskog Totala od 10% u mega gasnom projektu Šah Deniz (rezerve od 1,2 biliona m³) u Azerbejdžanu, saznaje 30. maja agencija Trend u azerbejdžanskim naftno-gasnim izvorima. Ugovor koji treba da bude potpisan 30. maja, uvećaće udeo TPAO u projektu na 19%, dok Total izlazi iz ovog posla. Vrednost ugovora nije poznata. Učesnici u projektu Šah Deniz su BP (28.8%), SOCAR (16,7%) Statoil (15.5%), NICO (10%, Total (10%),Lukoil (10%) i TPAO (9%).

„ Ulažite u američke proizvođače gasa!“

NJUJORK - Investicioni konsultant The Montley Fool savetuje ulagače da bez oklevanja kupuju akcije američkih proizvođača gasa, ocenjujući neminovnim početak izvoza prirodnog gasa iz SAD u Evropu. To će podići i trenutno niske cene gasa u SAD, zbog kojih su neki od Big Oil kompanija poput Exxon-a i Chevrona poslednjih godina smanjili poslove u tom sektoru. Ovo će se svakako promeniti narednih godina, konstatuje ova specijalizovana firma i ukazuje da je vodeći svetski investitor Warren Buffet nedavno (2. maja) kupio devet miliona akcija u američkom proizvođaču gasa Berkshire Hathaway-u. www.fool.com

Barroso preti Bugarskoj zbog Južnog toka

BRISEL - Predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso saopštio je posle EU samita i

EC to Take Action against Bulgaria over South Stream Agreement

razgovora sa bugarskim premijerom Plamenom Orešanskim u utorak, da će EK pokrenuti postupak kršenja EU legislative protiv Bugarske ako počne gradnju svoje deonice Južnog toka. Izjava Barrosa usledila je posle informacije da je gradnja bugarske sekcije poverena ruskom Strojtransgasu (u partnerstvu sa bugarskim BEH-om), firmi čiji je suvlasnik na listi lica obuhvaćenih američkim sankcijama vezanih za ukrajinsku krizu. Većinski (63%) vlasnik Strojtransgasa je Grupa

South Stream Bulgaria izabrao rusko-bugarski konzorcijum za gradnju bugarske sekcije

SOFIJA – South Stream Bulgaria, 50/50 zajedničko ulaganje Gasproma i Bugarskog energetskeg holdinga (BEH) saopštilo je u utorak da je izbralo konzorcijum sastavljen od ruskog Strojtransgasa i bugarskog Gasproekt Juga za gradnju lokalne sekcije gasovoda Južni tok. Tender za ovaj posao vredan nekih 3,5 milijardi evra, kako je glasila tada saopštena indikativna cena, raspisan je u decembru, a prijavilo se 11 kandidata. Gradnja bugarske sekcije treba da krene ove godine. *SeeNews*

Sanctioned Russian Tycoon Wins Bulgaria's South Stream Bid

Volga Genadija Timčenka, koji je sredinom marta stavljen na „crnu listu“ Vašingtona. Odluka o izboru izvođača radova na bugarskoj sekciji doneta je jedan sat pre nego što je Orešarski preneo Barrosu da Sofija u ovom projektu neće kršiti EU zakone, prenosi EurActiv. Jedna od primedbi EK bila je i da bugarsko-ruski bilateralni ugovor o Južnom toku daje prednost kompanijama iz te dve zemlje, suprotno EU propisima o konkurenciji. Odgovarajući na pitanje EurActiva, Barroso

je rekao da je na sastanku „obavestio premijera (Bugarske) o (pomenutim) namerama Evropske komisije. On je dodao da je „Komisija u potpunosti upoznata sa situacijom (u Bugarskoj) i da je više meseci pažljivo prati“. Barroso je rekao takođe da je preneo članovima Evropskog saveta stav EK da su neki međudržavni ugovori o Južnom toku u sukobu sa EU pravilima i dodao: „Stoga ćemo s tim u vezi i postupati“.

Gasprom: Bugarskoj najniža cena za gas iz Južnog toka

SOFIJA - Bugarska će dobijati najjeftiniji gas među svim zemljama kuda će ići gasovod Južni tok, ocenio je šef konstrukcionog sektora Gasproma Leonid Čugonov. Razlog je što je Bugarska prva na putu gasovoda iz Rusije, pa će zbog kraće rute cena Gasproma za tu zemlju biti najniža, naveo je ekspert, dodajući međutim, da tačne tarife još nisu utvrđene. Gradnja bugarske deonice biće 30% finansirana od strane firme South Stream Bulgaria, a ostatak iz kredita. Bugarski energetski holding, vlasnik 50% South Stream Bulgaria, će svoj deo od

15% sredstava obezbediti pozajmicom od 620 miliona evra od drugih deoničara u projektnoj kompaniji, uz kamatu od 4,35% i otplatom od 22 godine (uz petogodišnji grejs period). Novac će vraćati od tranzitnih prihoda, objavljuje u četvrtak sofijski **Standardt**.

Chevron napušta Bugarsku ?

SOFIJA - Američki naftni velikan Chevron napušta Bugarsku, potvrdili su dnevnom listu **Capital Daily** dva nezavisna izvora. Agencija Focus navodi da ova odluka ne predstavlja izenađenje, obzirom da Chevron poslednjih par godina ništa nije ni radio u Bugarskoj. Kompanija je 2011. dobila licencu na pet godina istraživanja ležišta gasnih škriljaca na severoistoku Bugarske, ali je ubrzo vlada u Sofiji povukla, kada je parlament te zemlje proglasio moratorijum na poslove hidrauličnog drobljenja škriljaca.

Irački biznismen ugovorio poslove od 250 mil. evra sa hrvatskim Monterom

ZAGREB - Irački biznismen Ali Al-Rakibi potpisao je prošle nedelje 250 miliona evra vredan ugovor s hrvatskom firmom Monter, koja bi u Iraku trebalo da sprovede radove na gasnim i naftnim postrojenjima i montaži magistralnih cevovoda, javlja u ponedjeljak **Večernji list**. Rakibi je vlasnik i direktor iračke naftne kompanije Atta Althamaer sa sedištem u Dubaiju. Njegovo bogatstvo procenjeno je na dve milijarde dolara, što zagrebački list ilustruje fotografijom i bizarnom informacijom da je navodno sam Rakibi rekao da nosi „zlatni rolex i naočare za sunce vredne oko 80 hiljada evra“.

EBRD sprema kredit od 200 miliona dolara firmi OMV Petroma

BUKUREŠT – Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) razmatra odobravanje konzorcijskog kredita visine do 200 miliona dolara (147 mil.evra) kazahstanskom Kom Munai-ju (KOM), podfirmi rumunske naftno-gasne kompanije OMV Petrom. KOM bi sredstva koristio za ulaganja u proizvodnju iz njegovog polja ugljovodonika Komsomolskoje u Kazahstanu, kao i za refinansiranje kredita koje su dobile kompanije iz Grupe Petrom, pojašnjava EBRD u informaciji objavljenoj u utorak na portalu banke. OMV Petrom bi korporativnim sredstvima bio garant kredita, navodi EBRD. **SeeNews**

Upozorenje BH-gasa: Zbog duga Sarajevogasa BiH može ostati bez ruskog gasa

SARAJEVO – Sarajevsko preduzeće BH-gas konstatuje u ponedjeljak na moguće „katastrofalne posledice“ koje po gasni sistem može imati to što Sarajevogas još nije uplatio kompletnu fakturu za mart i april, pa ukupan dug iznosi 48,3 miliona KM. U pismu „Sarajevogasu“, ovaj transporter i snabdevač prirodnog gasa ukazuje u utorak da zbog tog duga automatski zaostaju i obaveze BH-gasa prema Gasoprom eksportu. „Pisana upozorenja predsednika Ruske Federacije zemljama koje zavise od ruskog gasa, povodom uslovljavanja Ukrajine avansnim plaćanjem, stvaraju dodatni pritisak i uvećavaju rizik da svi industrijski potrošači i proizvođači toplotne energije, te samim tim i stanovnici koji koriste gas u BiH, ostanu bez ovog energenta“, saopšteno je iz „BH-gasa“. **Srna**

Dug „Sarajevogasa“ prijeti gasnom sistemu BiH

Objavljeno: 20:52, 26 maj 2014.

Nadzorni odbor usvojio izmene korporativnog upravljanja kompanijom INA

ZAGREB - Nadzorni odbor INA-Industrija nafte, d.d. usvojio je većinom glasova (8/1) predlog izmena korporativnog upravljanja Ine, koji će odmah biti upućen predstavnicima oba velika deoničara na razmatranje", saopšteno je 29/MAJA iz kompanije. "Izmene su učinjene u smislu koji Nadzorni odbor smatra da je u najboljem interesu kompanije i koji osigurava najbolje upravljanje kompanijom i najefektivniji menadžment", konstatuje se, bez objavljivanja drugih detalja. **Večernji list**

Sud u Budimpešti odbacio tužbu protiv Hernadija

BUDIMPEŠTA - Sud u Budimpešti je u prvoj instanci odbacio privatnu tužbu protiv predsednika uprave MOL-a Zsolta Hernadija za prevaru i proneveru, javlja **MTI**. Radi se o privatnoj tužbi koju je prošle godine protiv Hernadija podigla bivša saradnica, „jer nije obavestio akcionare o istrazi koja se u Hrvatskoj vodi protiv njega zbog korupcije“, što je oborilo cene deonica MOL-a. Pri oslobađajućoj presudi u obzir su uzeti dokazni materijali iz procesa koji se u Hrvatskoj vodi protiv Hernadija. Hernadijev advokat Peter Zamecsnik je za **WSJ** ocenio da bi ova odluka, kad postane pravomoćna, mogla prisiliti vlasti u Hrvatskoj da odbace optužnicu protiv Hernadija za korupciju. Naime, mediji su ranije pisali da se Hernadiju za isto delo ne može suditi dva puta.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pkcs.rs www.pkcs.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pkcs.rs

 **ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

